

**Reactie van de
Vereniging Openbaar Onderwijs
op de wijziging van diverse onderwijswetten in verband met het door de
scholen om niet ter beschikking stellen van lesmateriaal aan de leerlingen in
het voortgezet onderwijs (31 325 nr. 2)**

1. Schooljaar 2008/2009

Door de noodzaak van Europese aanbesteding is een noodoplossing voor komend schooljaar bedacht, de € 308,- per leerling voor de ouders via de Sociale Verzekeringsbank. De Vereniging Openbaar Onderwijs heeft met deze noodoplossing ingestemd in de veronderstelling dat de WTOS wordt gehandhaafd. M.a.w. ouders die in aanmerking komen voor een tegemoetkoming conform de WTOS ontvangen het gebruikelijke, hen toekomende bedrag minus € 308,-. Met andere woorden, wanneer het boekenpakket van een school meer kost dan € 308,- zijn deze ouders daarvan niet de dupe.

Uit het verslag van het Algemeen Overleg d.d. 23 januari 2008 lijkt iets anders te blijken. Van Bijsterveldt: "De boekencomponent gaat uit de WTOS en wordt vervangen door het bedrag van € 308. Dat is de situatie. Wij doen niet zowel het een als het ander." De Vereniging Openbaar Onderwijs kan zich daarin vinden op het moment dat het geld naar de scholen gaat. Voor komend schooljaar kan dit niet de bedoeling zijn, omdat gebruikers van de WTOS alsdan evident meer schoolkosten hebben dan voorheen. Wanneer dat daadwerkelijk wordt beoogd trekt de Vereniging Openbaar Onderwijs de verleende steun aan deze noodmaatregel in.

Wij verzoeken u de staatssecretaris om opheldering te vragen en zo nodig bij amendement haar te corrigeren voor het schooljaar 2008-2009.

2. Karakter lumpsum

In de WVO wordt in artikel 6e opgenomen dat voor elk leerjaar schoolboeken gratis ter beschikking worden gesteld. Daarmee kan worden volstaan, meent de Vereniging Openbaar Onderwijs. Immers, het karakter van lumpsum is dat een bevoegd gezag een bedrag ineens krijgen dat zij vervolgens naar

eigen goeddunken kan besteden ten behoeve van het onderwijs aan hun leerlingen. De medezeggenschapsraad op school is dan gesprekspartner voor het bevoegd gezag. In dat overleg kan worden overeengekomen meer of minder dan gemiddeld € 308,- aan schoolboeken uit te geven.

Elke nadere duiding, zoals nu wordt gegeven in de Memorie van Toelichting, bruuskeert het karakter van lumpsum.

Overigens is het opvallend dat in de WVO wordt gesproken over 'schoolboeken' en in de Memorie van Toelichting over 'lesmateriaal'. Het laatste is een breder begrip dan het eerste.

Wij verzoeken u het karakter van lumpsum te eerbiedigen door te volstaan met opname van genoemd artikel in de WVO en binnen dit artikel bij amendement 'schoolboeken' te vervangen door 'lesmateriaal'.

3. Definitie lesmateriaal

Mocht u zich onverhoopt niet kunnen vinden in het voorgaande punt dan vragen wij uw aandacht voor de gehanteerde definitie van 'lesmateriaal', die niet consequent is.

Lesmateriaal dat voor meer leerjaren is te gebruiken valt niet onder de regeling, aldus de Memorie van Toelichting. Er wordt een limitatieve opsomming gegeven van wat wel en niet onder de regeling valt. Deze opsomming gaat mank.

Zo gaan examentrainingen/bundels en project- en tabellenboeken veelal langer mee dan één schooljaar. Deze en andere boeken kunnen elk leerjaar opnieuw worden uitgereikt, zodat zij passen binnen de definitie. Het lijkt de Vereniging Openbaar Onderwijs niet de bedoeling op voorhand 'creatieve' ruimte te creëren.

Bij eerdere gelegenheid lieten wij u weten dat in volledig gedigitaliseerde scholen een laptop wel degelijk onder gratis lesmateriaal behoort te vallen. Deze scholen kennen geen schoolboeken meer. Een laptop gaat drie á vier jaar mee en is bij aanschaf goedkoper dan drie á vier keer een boekenpakket. Uitsluiten van een laptop ook voor deze scholen is misplaatst.

De Vereniging Openbaar Onderwijs is van mening dat alle lesmaterialen die op school worden gebruikt ook op school aanwezig moeten zijn en dus gratis ter beschikking worden gesteld. Daar vallen atlanten en woordenboeken onder, evenals gereedschap en verplichte (veiligheids)kleding. Voor het thuisgebruik kan een leerling besluiten eigen materiaal aan te schaffen. Zo bezien kan dit lesmateriaal buiten de regeling blijven.

Wij verzoeken u de definitie van lesmateriaal conform het voorgaande aan te scherpen.

4. Gedragscode schoolkosten

In de inleiding van de Memorie van Toelichting wordt over de gedragscode Schoolkosten van februari 2005 gesteld dat deze door onder andere 'de ouderorganisaties' is gesloten. Voor zover de Vereniging Openbaar Onderwijs onder de ouderorganisaties wordt gerekend roepen wij in herinnering dat wij juist niet van de partij waren.

De Vereniging Openbaar Onderwijs ziet in haar dagelijkse praktijk veel voorbeelden van voor ouders hoge schoolkosten, die op allerlei wijzen worden "afgedwongen". Zo worden incassobureaus ingeschakeld om bedragen te innen zonder dat sprake is van een overeenkomst tussen school en ouders. Recent heeft de VOO een ouder bijgestaan in een gerechtelijke procedure, die op basis van de VOO-pleitnota werd gestaakt. Ook de transparantie over de schoolkosten naar ouders in het algemeen en de medezeggenschapsraad in het bijzonder is op veel scholen niet aanwezig.

Wij verzoeken u ook na de invoering van het gratis lesmateriaal de ontwikkeling van de schoolkosten en de werking van de gedragscode te blijven volgen.

Almere, februari 2008